

forudsætning for, at vi opnår det mål, nemlig at alle unge får en ungdomsuddannelse, og at derfor vil sikre også det overordnede, nemlig at de kommer godt igennem og igennem på en måde, som er til gavn for den enkelte og for samfundet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 84: Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion og lov om erhvervsuddannelser. (Fremskaffelse af flere uddannelsesaftaler).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 10/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Som led i finanslovaftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten er der enighed om at udvide AER-ordningen. Baggrunden er, at der fortsat er mangel på praktikpladser. Det er ikke acceptabelt, at 8000-10.000 unge, der er startet på en erhvervsskole, ikke får en praktikplads og derfor falder fra og måske ikke kommer i gang med en anden uddannelse og på den måde helt dropper ud af uddannelsessystemet. Det er et paradoks, at arbejdsgiverne gang på gang klager over mangel på arbejdskraft og samtidig selv nægter at påtage sig at uddanne unge inden for deres fag.

Arbejdsmarkedets parter har jo tilbage i januar aftalt, at der skal gøres noget ved problemet

og har opstillet to hovedmål: at der inden år 2004 indgås minimum ca. 30.000 uddannelsesaftaler årligt, og at frafaldet i den ordinære praktik halveres. Socialdemokratiet følger udviklingen nøje og håber, at arbejdsmarkedets parter vil leve op til de indgåede aftaler.

Dette lovforslag lægger op til, at skolerne præmieres i forhold til, hvor mange restuddannelsesaftaler den enkelte skole er i stand til at fremskaffe til eleverne, der påbegynder en skolepraktik. Jeg vil gerne præcisere tre ting fra lovforslaget:

1. Skolen præmieres som tidligere nævnt i forhold til, hvor mange restuddannelsesaftaler, den enkelte skole er i stand til at fremskaffe til eleverne, der allerede har påbegyndt en skolepraktik, og præmien vil være op til 15.000 kr. pr. aftale.

2. Der etableres forsøg med kombinationsforløb inden for udvalgte uddannelsesområder. Dette åbner op for at stykke praktiksteder sammen gennem ophold på flere virksomheder, så eleverne kan afslutte en hel uddannelse.

3. Herudover vil der ske en lempelse af AER-udgifterne til lønrefusion til elever under skoleophold med valgfri supplerende undervisning. Det er i den forbindelse vigtigt at nævne, at arbejdsgiverne nærmest sikres fuld dækning for lønomkostningerne under elevernes skoleophold. En ændring, som især mindre virksomheder vil blive meget glade for.

Endelig skal jeg fremhæve, at der i finanslovaftalen for år 2001 er aftalt, at indsatsen suppleres med initiativer, der vil medvirke til, at der som sagt kan oprettes flere praktikpladser. Der afsættes i perioden fra 2001 til 2003 15 mio. kr. til særlig udsatte grupper, herunder bogligt svage, tosprogede og de lidt ældre. Endelig får erhvervsskolerne yderligere 15 mio. kr. til praktikpladsopsøgende arbejde.

Til slut skal jeg sige, at på trods af højkonjunkturer og små årgange har arbejdsgiverne indtil nu ikke i tilstrækkelig grad medvirket til, at en del af en generation ikke tabes på gulvet.

Forslaget her vil være med til at rette op på dette. Socialdemokratiet kan varmt anbefale forslaget.

Gitte Lillelund Bech (V):

Da Venstres ordfører på L 84, hr. Anders Mølgård, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre hans ordførertale.

Både dette lovforslag og det næste, L 85, osrer langt væk af tillidssvigt fra regeringens side. Det

er mildest talt en besynderlig måde at behandle aftaleparterne på, når regeringen så sent som i januar i år indgår en praktikpladsaftale med arbejdsmarkedets parter, en aftale, der har 2004 som tidsperspektiv, at regeringen så nu kun efter 10 måneder reelt siger: Pyt, en aftale er somme tider en aftale, men ikke altid.

Det er kun naturligt, at regeringen nu har et endnu større overtræk på sin troværdighedskredit efter en sådan, ja, man kan kalde det til arrogance grænsende adfærd. Det er dybt skuffende.

Alle tænkende mennesker ønsker flere praktikpladser. Det hersker der ingen tvivl om, men det her er ikke gulerødder, det er gift. Erhvervs livet præsenteres her for nye regninger i den trecifrede millionklasse.

Fra Venstres side vil vi godt knytte nogle specielle bemærkninger til § 5. Efter vores opfattelse er det intet mindre end et brud med princippet om, at underhold til elever, der vælger studieforberedende undervisning, finansieres af staten gennem SU-systemet. Som omtalt ved behandlingen af tidligere behandlede lovforslag er der indbygget en glidebane, en farlig glidebane, i dette lovforslag også, og det vil vi fra Venstres side tage stærkt afstand fra. Vi ønsker ikke, at der skabes præcedens på dette område.

Endvidere finder vi det kritisabelt at præmiere skoler, som vejleder deres elever i skolepraktik, mens skoler, som gør en særlig indsats for at skaffe deres elever hele, ordinære uddannelses aftaler, ikke får del i de afsatte midler. Det er mildest talt den bagvendte verden.

På den baggrund vil vi fra Venstres side afvise lovforslaget.

Brian Mikkelsen (KF):

Det her forslag er jo lidt af en blandet landhandel. Første del af lovforslaget har jo til hensigt at skaffe flere uddannelsespladser, og det er jo i og for sig ganske prisværdigt. Men ideen bag den model forstår jeg simpelt hen ikke.

Der er jo etableret en række erhvervsskoler, der finansieres af staten, og en af de her skolers vigtigste opgaver er jo sådan set at sørge for, at der bliver lavet uddannelsesaftaler for eleverne. Hvorfor skal vi så pludselig betale de her skoler for at lave en af de opgaver, som ligger i deres primære formål, og som de er blevet betroet? Det synes jeg ikke er rimeligt.

Dernæst omhandler forslaget etablering af forsøg med kombinationsforsøg og -forløb. Det er jo ikke noget, vi kan være imod. Muligheden for at etablere et kombinationsforløb er en smi-

diggørelse af det eksisterende system, og det kan vi godt tilslutte os.

Men set med konservative briller er det især den sidste del af lovforslaget, den såkaldte lempelse af AER's udgifter til lønrefusion til elever under skoleophold med valgfri supplerende undervisning, der er svær at fordøje for os. Problemet er, at man fra Undervisningsministeriets side har valgt at tolke forligsteksten bag reformen af erhvervsuddannelserne således, at AER skal være med i finansieringen af alle skoleophold, hvad enten der er tale om erhvervsrettet eller studierettet påbygning.

Det er jo et brud med alle de kendte principper, jeg i alt fald er opmærksom på, for hidtil har man jo retteligt fastholdt, at arbejdsgiverne alene skal varetage finansieringen af erhvervsrettede uddannelser. Nu ønsker man pludselig, at de danske arbejdsgivere skal medvirke til finansiering af også den studierettede undervisning.

Hvis man så regner lidt på tallene – der er jo lidt uenighed om dem – for det forventede omfang af studierettet undervisning, så kommer man frem til en forventet merudgift for AER på ca. 20 mio. kr., hvis det altså fastholdes, at AER skal udbetale fuld lønrefusion, men kun selv modtage refusion svarende til SU.

Det er en urimelig belastning af de danske arbejdsgivere, men det er altså også en urimelig forskelsbehandling af elever i det danske uddannelsessystem, for hvorfor skal studierettet undervisning udløse lærlingeløn for elever på erhvervsuddannelserne, når alle andre, der ønsker at følge selv samme undervisning, må nøjes med SU?

Med det fremsatte forslag vil det være muligt at gennemføre både hele og halve gymnasiale uddannelser på AER's og statens regning med et godtgørelsesniveau, der ligger ca. 3.000 kr. om måneden over det, som alle andre modtager i SU, når de vælger præcis den samme uddannelse.

Vi mener fra konservativ side, at studierettet undervisning skal være SU-berettiget og kun SU-berettiget, uanset i hvilket regi man vælger denne undervisning.

Det vil sige, at vi sammenlagt, på trods af nogle gode formål, ikke kan støtte det fremsatte forslag.

Ole Sohn (SF):

Da vores ordfører, hr. Aage Frandsen, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne tilsige vores

støtte til forslaget her, som jo også er et led i finanslovaftalen mellem SF og Enhedslisten.

Jeg synes, det er godt, at der bliver lavet en AER-finansieret ordning, som gør, at skolerne bliver præmieret efter, hvor mange restuddannelsesaftaler de kan lave. Det vil fremme processen, på samme måde som vi også synes, det er rigtigt, at virksomheder, som ikke er i stand til fuldt ud at blive godkendt som praktiksted i dag, kan aktiveres som praktiksteder i den udstrækning, det kan lade sig gøre, at man laver de her kompensationsforløb. Det finder vi også er et godt forslag.

Så alt i alt mener vi, at vi med lovforslaget her er med til at sikre en bedre mulighed for at fremme erhvervsuddannelserne og skabelsen af praktikpladser.

Christian H. Hansen (DF):

Lovforslaget her er jo også et led i finanslovaftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten.

Lovforslaget skulle have til formål at skaffe flere praktikpladser og især skaffe praktikpladser til elever i skolepraktik. Men hvis man ser på § 5, som omhandler afholdelsen af en del af de udgifter til lønrefusion, som vedrører valgfri supplerende undervisning, der er studieforberevende i en erhvervsuddannelse, så kan den godt tolkes derhen – og det er noget af det, som vi i Dansk Folkeparti finder er urimeligt – at en arbejdsgiver faktisk tvinges til at betale løn til elever, som vælger ekstraundervisning i almene fag, f.eks. engelsk og tysk.

Umiddelbart ser det ud til, at regeringen bryder et væsentligt princip, nemlig det princip, at vi i Danmark har tradition for, at elevernes underhold under almen uddannelse finansieres af SU. Det virker som en meget bureaukratisk ordning, der er strikket sammen her.

Efter Dansk Folkepartis opfattelse kan man naturligvis lige så vel udbetale SU til elever, der som en del af erhvervsuddannelsesforløbet tager gymnasiale fag, som man kan til elever, der går i gymnasiet.

Her vil jeg gerne stille et spørgsmål til undervisningsministeren: Har ministeren haft inde i sine overvejelser, om det kan medføre, at de statslige arbejdsgiverfinansierede udgifter til studierettet ekstraundervisning eksploderer? Kan man risikere, at det her lovforslag åbner op for spekulation?

Her tænker jeg på, at umiddelbart, som jeg læser lovforslaget, og hvis jeg var tømremester, kunne jeg godt finde på efter denne her lov at

ansætte min nevø, hvorefter han så kunne gennemføre en hel eller halv gymnasial uddannelse med løn frem for SU, som mange andre elever må nøjes med. Her burde man, efter Dansk Folkepartis opfattelse, som den mindste ting have lagt en tidsbegrænsning ind af f.eks. 5 ugers varighed.

Det eneste positive, jeg kan finde i det her lovforslag, er, at det er positivt, at man fra regeringens side ønsker at skabe bedre motivation for skolerne, således at de øger indsatsen for at skabe flere praktikpladser.

Men Dansk Folkeparti mener også, at lovforslaget er udtryk for et politisk fejlgreb. Det, man skulle belønne skolerne for, var nemlig at skaffe deres elever hele, ordinære uddannelsesaftaler. Det, man gør nu, er, at man belønner skolerne, som sender deres elever i skolepraktik. Det er efter vores opfattelse helt forkert.

Et andet spørgsmål til ministeren skal være et spørgsmål, som bunder i § 19, stk. 1, vedrørende tilskud til skolepraktik. Her står i forslaget, at man kan fastsætte et mindre beløb for elever, der modtager praktikuddannelse i virksomhederne med eller uden en uddannelsesaftale. Her vil jeg gerne spørge ministeren: Hvad er et mindre beløb? Er det en halvering, og hvad vil reduktionsbeløbet være? Var det ikke mere rimeligt, man i loven havde fastsat beløbets størrelse?

Til sidst vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti er af den opfattelse, at ministeren har haft fat i noget rigtigt. Ministeren har villet gøre et forsøg på reelt at forbedre situationen for erhvervsskolerne og styrke deres motivering.

Men med lovforslaget her har man lavet nogle lappeløsninger, som vi i Dansk Folkeparti ikke mener er brugbare. Vi vil under udvalgsarbejdet stille en række spørgsmål til det her lovforslag.

Annie Lunde Hansen (CD):

Da CD's ordfører, fru Susanne Clemensen, ikke kan være til stede, skal jeg på CD's vegne knytte følgende kommentarer til lovforslaget:

Vi kan lige så godt sige det med det samme: Det her lovforslag er vi i CD stærke modstandere af. Det er ikke lang tid siden, at vi her i salen havde et lovforslag til første behandling, som var en udmøntning af en aftale, som regeringen havde indgået med arbejdsmarkedets parter om, at antallet af praktikpladser skulle forøges. Aftalen gik ud på, at der inden udgangen af år 2004 skulle indgås minimum 36.000 uddannel-

sesaftaler årlig, og det lovforslag, som vi da behandlede, var et led i udfyldelsen af denne aftale.

CD gav dengang udtryk for, at vi tager det lave antal praktikpladsaftaler alvorligt, og vi vil gerne være med til at lægge et pres på arbejdsmarkedets parter for at få dem til at opfylde deres del af aftalen. Men det er altså ikke ensbetydende med, at vi knap et år efter indgåelsen af aftalen går ind for, at nu skal Folketinget skride ind og tilsidesætte den.

Vi tror ærlig talt, at den præmieringsordning, der bl.a. lægges op til, kan have den modsatte effekt end den, der er tilsigtet. Det virker i hvert fald underligt, at skoler, som skaffer deres elever helt almindelige uddannelsesaftaler, ikke får del i de afsatte midler, og samtidig kan man også spørge sig selv, om det er rimeligt, at skolerne skal have arbejdsgiverbetalte præmier for at løfte en opgave, som skolerne naturligt bør tage et ansvar for.

Desuden vil vi da gerne spørge ministeren, om ikke det er rigtigt, at lovforslagets § 5, stk. 2 faktisk lægger op til et brud med det, som ministeren skrev til Erhvervsuddannelsesrådet den 27. maj sidste år. I det notat fremgik det nemlig, at: »Det forudsættes at være frivilligt for virksomheden, om den vil udbetale løn til eleven under frivillige, studierettede skoleophold i aftaleperioden«.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens opfattelse af, hvordan dette lovforslag stemmer overens med forberedelserne til erhvervsuddannelsesreformen, som vi jo er flere partier, der står bag, herunder CD.

Vi kan ikke støtte lovforslaget på det foreliggende grundlag.

Henrik Svane (RV):

Uddannelse er helt afgørende for, at man kan begå sig i vidensamfundet. Derfor er det nødvendigt, at vi hele tiden forsøger at give de unge bedst mulige betingelser for at opnå de relevante kompetencer til arbejdsmarkedet. Når det gælder erhvervsuddannelserne, er uddannelsesaftalerne en mulighed for den enkelte til at supplere praktiske færdigheder med mere teoretiske kundskaber.

Desværre bruges mulighederne for supplerende uddannelse ikke i det omfang, som Det Radikale Venstre ønsker, og derfor vil vi gøre ordningen mere attraktiv.

For elever i skolepraktik, som desværre ikke er en optimal løsning, er det ekstra nødvendigt,

at de supplerer deres praktik med en uddannelsesaftale, således at de kan dokumentere over for kommende arbejdsgivere, at de er rustede til at løse de opgaver, som virksomhederne skal have løst.

I forventning om, at det foreliggende lovforslag vil medvirke til, at endnu flere fremover vil få uddannelsesaftaler, støtter vi lovforslaget.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten kan varmt støtte det her forslag, som nu er til behandling. Vi må også sige, at det var på høje tid, der kom et sådant forslag. Hvis man vil, at alle ubeskåret skal have retten til en uddannelse, så har det faktisk været udtryk for et uacceptabelt svigt, at vi ikke har kunnet skaffe tilstrækkelig med praktikpladser. Med det her forslag gøres der et ihærdigt forsøg på at rette op på den skade.

Vi kan konstatere, at lovforslaget indeholder en række initiativer, der skal skaffe flere praktikpladser til unge: præmier til skoler, der fremkaffer praktikpladser til unge, der er begyndt i skolepraktik samt forsøg med kombinationsaftaler og lempelse i udgifterne til lønrefusion til elever under skoleophold. Det er alt sammen noget, vi kan tilslutte os.

Vi kan selvfølgelig tilslutte os de beløb, der ligger til forbedring af erhvervsskolernes muligheder for at formidle uddannelsesaftaler m.m., og de specielle beløb, der ligger til elever, som har behov for en særlig indsats: ældre elever med en anden etnisk baggrund m.v. Det er alt sammen noget, som er på høje tid finder sted.

Enhedslisten kan støtte forslaget. Det er virkelig et skridt i den rigtige retning. Vi ser frem til, at arbejdsgiverne bidrag til Arbejdsgivernes Elevrefusion forhøjes.

Tove Videbæk (KRF):

Dette forslag har til formål at skaffe flere praktikpladser, og for at nå dette mål præsenterer forslaget en metode bestående af både gulerod og pisk.

Virksomheder, der etablerer praktikpladser, vil få fuld dækning for lønomkostninger under elevernes skoleophold. Det er utrolig positivt, idet mange virksomheder netop afholder sig fra at etablere praktikpladser af hensyn til økonomien i det, men jeg synes, der er mindre grund til at præmiere skolerne i denne forbindelse.

Så kommer metoden med pisk, som jeg bestemt ikke er enig i. Virksomheder, som ikke har praktikpladser, vil blive straffet og skal inden

længe betale næsten dobbelt så meget til AER som i dag. Det er vi bange for kommer til at have en meget negativ indflydelse på virksomheder, som f.eks. har ansat en del ufaglærte, og som ikke pr. tradition kan have eller har ret mange elever. Der tænker jeg f.eks. på fabrikker, der findes i tyndt befolkede områder, hvor man har meget brug for disse arbejdspladser.

Jeg er bekymret for, om en sådan forhøjelse, en næsten fordobling af AER-afgiften kan være med til at flytte arbejdspladser til udlandet eller simpelt hen få disse arbejdspladser til at opgive ævred, for nu magter de ikke flere afgifter, skatter og gebyrer.

En anden vinkel, man kunne tage på det, er, hvorfor det egentlig er erhvervslivet, der skal finansiere den faglige uddannelse, når staten finansierer så mange andre kortere og længerevarende uddannelser.

Lovforslaget har nogle rigtig gode intentioner og formål, som det ligger, men i Kristeligt Folkeparti mener vi, at midlerne til at nå målet er rimelig problematiske.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg vil gerne indledningsvis sige tak for de velvillige bemærkninger, der er faldet fra flere sider, men også rette nogle af de misforståelser, som tilsyneladende er opstået i forhold til nogle af partiernes behandling af det her lovforslag.

For det første vil jeg sige, at det ikke er regeringen, som udviser arrogance. De, som måtte udvise arrogance, er dem, som ikke af deres fulde kraft støtter op bag bestræbelserne for at skabe flere praktikpladser, for arrogancen er udvist over for elever, som må se, at deres uddannelsesforløb ikke kan ske fyldest, fordi nogle virksomheder ikke ser sig i stand til at skabe de nødvendige praktikpladser.

Det er faktisk sådan, at vi har en 400-årig tradition på vores erhvervsuddannelsesområde. Det er en tradition, som vi har fulgt op med gentagne reformer for at sikre, at samspillet mellem virksomheder og skoler er optimalt.

Det, som efter min mening er det sunde i denne her aftale, er, at de ændringer, som vi gennemfører, gennemføres solidarisk via en omfordeling mellem arbejdsgivere, som ikke tager ansvar, og arbejdsgivere, som tager ansvar.

Det er meget afgørende at betone, at de arbejdsgivere, som rent faktisk gør sig den ulejlig-
hed, påtager sig det ansvar og den glæde, det er

at uddanne elever, i den her aftale får en større refusion af den lønudgift, de har.

At det er fornuftigt, at vi har den arbejdsdeling mellem stat og virksomheder på erhvervsuddannelsesområdet, er jo, fordi eleverne gør ganske god fyldest i virksomhederne, når de er der. Det er faktisk et arbejde, som de udfører, og som er til gavn for virksomhederne.

Men det er klart, at specielt for den lille virksomhed er det en belastning, at man i skoleperioderne ikke kan skrive læringstimer på, når man er ude på en konkret arbejdsopgave.

Da det jo er sådan, at vores små og især mellemstore virksomheder er dem, som til fulde påtager sig deres uddannelsesopgave og dermed leverer veluddannet og højt kvalificeret arbejdskraft til større virksomheder, er det også rimeligt, at disse virksomheder bidrager til, at de små virksomheder får refunderet deres lønudgift.

Så er der spørgsmålet om påbygning. Det er sådan i den erhvervsuddannelsesreform, vi har gennemført, at man kan aftale mellem elev og virksomhed, at eleven kan gennemføre påbygning med henblik på at få studiekompetence og under denne påbygning kan få løn.

Det vil sige, at der ikke er udskrevet nogen blankocheck til nogen elever: Der ikke tale om nogen rettighed, der er tale om en mulighed. En mulighed, som formentlig vil gøre det muligt for arbejdsgivere at rekruttere stadig flere elever, hvis alternativ ellers ville have været en gymnasial uddannelse. Det vil give en tilførsel af højt kvalificerede medarbejdere til en industri og til et håndværk, som vi har meget god brug for.

At staten på ingen måde frasiger sig sit ansvar vises klart ved den ordning, som vi foreslår, nemlig at staten til AER indbetaler et beløb svarende til SU.

Der er rejst en bekymring om, at det her skulle være en ordning, som kunne lede til misbrug eller til et overforbrug, men det ser jeg absolut intet grundlag for.

Der er tale om en meget stor belastning for den enkelte. En række af vores erhvervsuddannelser er tunge uddannelser, som kræver en stor indsats. Hvis man som elev ved siden af det har mod på parallelt at skabe sig studiekompetence, så har vi at gøre med elever, som har meget mod på uddannelse, og som bør støttes videst muligt – også for at sikre, at vores erhvervsuddannelser har en klar placering, og at nogle af de elever, som har mod på videre uddannelse, får den mu-

lighed. Der er ikke tale om nogen form for glidebane. Der er ikke tale om nogen form for aftalebrud. Der er tale om en meget afbalanceret ordning, fordi det beror på aftale, og fordi staten står ved sit ansvar ved at indbetale et beløb svarende til SU'en.

Der er desuden tale om en meget ubureaukratisk ordning, fordi eleven ikke i nogle perioder skal modtage udbetalinger fra én institution og i andre sammenhænge skal udbetales løn fra arbejdsgiveren, som vedkommende kender.

Tværtimod er det for eleven og for virksomheden den mest ubureaukratiske ordning, man kan komme i tanker om, og så overlades det til de administrative systemer, AER og SU-Styrelsen, at finde ud af, hvordan afregningen praktisk skal ske.

Det sidste er, at det her på ingen måde er en opsigelse eller en fravigelse af den aftale, som vi indgik i begyndelsen af det her år med arbejdsmarkedets parter om 36.000 praktikpladser og en halvering af frafaldet af de praktikpladser, som vi rent faktisk har.

Jeg synes, det er vigtigt at huske anden del af målsætningen, for det er ikke nok at skabe praktikpladser, det skulle også meget gerne føre til praktikpladser, hvor den unge har mulighed for at gennemføre sin uddannelse.

Men den optimisme, som vi kan have i forhold til arbejdsaftalens gennemførelse, er en optimisme, som kan ligge på ca. 0,8 pct., for det er væksten i antallet af praktikpladser fra aftalens indgåelse og til de seneste tal, vi har, og det er i forhold til 1999, som stort set var det laveste antal indgåede praktikpladsaftaler i mands minde. Hvis vi måler i forhold til nogle af de gode år, så må man sige, at situationen ser meget dramatisk ud.

De ting, som foreslås i lovforslaget, vil støtte aftalens indfrielse. Det vil inspirere skolerne til at gøre et stadig mere opsøgende arbejde og sikre, at ingen skoler kommer til af – hvad skal man sige – forglemmelse eller magelighed at bruge skolepraktikken der, hvor det ikke er nødvendigt. Tværtimod får skolerne den allerstærkeste tilskyndelse til at sikre, at eleverne kommer i egentlig ordinær praktik.

For det, som er udgangspunktet, og som jeg tror alle her er enige om, er, at selv om skolepraktikken er blevet bedre, så er det altid en fordel for elever, for virksomheder og for samfundet som helhed, at det er almindelige uddannelsesaftaler i en helt almindelig virksomhed, fordi det er en virkelighed, som er et meget væsentligt

bidrag til, at erhvervsuddannelser rent faktisk løftes – også på det høje kvalitative niveau, som vores erhvervsuddannelser har.

Derfor synes jeg, at man med nogen ro kan gå til udvalgsbehandlingen. Jeg vil meget gerne indgå i en dialog med spørgsmål og svar, sådan at flere kan få afklaret de problemer, der måtte være, og de misforståelser, som måtte være opstået i forhold til lovforslagets forhold både til EUD-reformen, men også til aftalen med arbejdsgiverne.

Sådan som jeg hører de efter min mening gode bemærkninger, er der en meget stærk støtte til at sikre, at de unge, som vi har brug for, og som har det mod på uddannelse, som de rent faktisk viser, også får de praktikpladser, som de har brug for.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg kunne godt høre, hvor populært det er her sidst på dagen, men det kan godt være, at jeg heller ikke helt forstod ministerens svar på mit spørgsmål, så jeg må anmode om lige at få det skåret ud i pap her sidst fredag eftermiddag.

Det gik på, hvad det er, der i lovforslaget gør, at muligheden stoppes for, at der kan åbnes for spekulation. Jeg fremkom med et eksempel: Hvis jeg var tømrermester og havde en nevø, så kunne jeg nu ansætte ham, og så kunne han få fuld kompensation og komme ind under denne her ordning i stedet for at skulle på SU. Jeg mener, at lovforslaget kan åbne for spekulation, men det kan være, at ministeren kan sige, hvor i lovforslaget man konkret kan pege på, at det ikke gør det.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg ser det ikke som noget problem, hvis man ønsker at lave en uddannelsesaftale med sin nevø. En uddannelsesaftale er en uddannelsesaftale om en given erhvervsuddannelse; man skal herunder gennemføre det forløb, som gør én til tømrer. Det vil sige, at man ikke sådan kan snyde sig til en gymnasial aftale med fuld løn, fordi virksomheden jo selvølgelig skal gennemføre de skoleperioder og de praktikperioder, som i øvrigt er en del af den uddannelse.

Det er en byrde, men også en glæde, som virksomheden påtager sig ved at have en elev, og eleven påtager sig et stort arbejde, for påbygningen kan jo ikke stå alene uden det, som man bygger på, nemlig selve den grundlæggende erhvervsuddannelse. Og eftersom udgangspunktet er en uddannelsesaftale om en erhvervsuddannelse, og påbygning er en mulighed derudover, vil misbrugsmulighederne være endog særdeles begrænsede. Stort set ingen kan have en interesse i dem ud over at sikre, at man får erhvervsuddannelser, som kan gennemføres, og at der gives muligheder for de elever, som har et særligt potentiale, og som har et særligt mod på den arbejdsindsats, som det rent faktisk kræver på samme tid at få erhvervskompetence og studiekompetence.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 85: Forslag til lov om bonus til elever i ungdomsuddannelse med lønnet praktik.

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 10/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Det er et klart mål for Socialdemokratiet, at 90 pct. af en ungdomsårgang får mulighed for og også gennemfører en ungdomsuddannelse. Ikke mindst på baggrund af arbejdsmarkedets øgede krav om kompetence hos den enkelte medarbejder er det vigtigt, at vi fra samfundets side un-

derstøtter unges motivation til at gennemføre deres uddannelse.

Et af elementerne i finansloven for år 2001 er at fastfryse personfradraget på 2000-niveauet. Men samtidig ønsker parterne bag forliget at holde udsatte grupper, herunder unge over 18 år under uddannelse, skadesløse. Det betyder, når dette lovforslag gennemføres, at unge over 18 år, der er i gang med en erhvervsrettet ungdomsuddannelse med lønnet praktik, får en bonus, der sikrer en kompensation på maksimalt 1.000 kr. om året.

Dette støtter Socialdemokratiet.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Gitte Lillelund Bech som ordfører.

Gitte Lillelund Bech (V):

Da Venstres ordfører på lovforslag nr. L 85, hr. Anders Mølgaard, ikke kan være til stede, har jeg lovet at oplæse hans ordførertale:

Dette lovforslag tilhører samme pakke eller samme familie som det netop behandlede lovforslag nr. L 84, og alene dette lovforslag, L 85, vil udgøre en merudgift på 86 mio. kroner.

Venstre kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Brian Mikkelsen som ordfører og derefter hr. Ole Sohn.

Brian Mikkelsen (KF):

Forslaget om bonus til elever på ungdomsuddannelser med lønnet praktik illustrerer med al ønskelig tydelighed dansk politikers forunderlige verden. Regeringen og venstrefløjen har jo indgået en aftale om fastfrysning af personfradraget og øget fradrag på medlemskab af en a-kasse. Desværre har man jo ikke i aftalen taget højde for, at visse grupper af lavtlønnede bliver ramt af nogle stramninger, men så ikke får mulighed for at udnytte det øgede fradrag.

Men det er så ikke problemet for regeringen og venstrefløjen. De fremsætter så bare et nyt lovforslag, der giver unge under uddannelse med lønnet praktik en bonus, der svarer til det beløb, som den førstnævnte aftale koster. Så er vi lige vidt, hvis vi altså bare lige ser bort fra de 4 mio. kr., som det koster AER årlig at administrere denne bonusordning.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at fra konservativ side mener vi, at aftalen om fastfrysning af personfradraget og øget fradrag for medlemskab af en a-kasse er en rigtig dårlig idé, som vi stem-